

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Alushariduse sõnumid

Tiina Peterson
HTMi alus- ja põhihariduse osakonna peaekspert
26.08.2020

Alushariduses osalemine

- Eestis oli 2019/2020. õppeaastal 614 lasteaeda, sealhulgas 131 põhikooliga koos tegutsevat lasteaeda.
- Alushariduses osales 2019. aasta seisuga 93,9% 4-aastastest kuni kooliealistest lastest.
- Lasteaedades töötab 7887 lasteaiaõpetajat.

OECD alushariduse rahvusvaheline uuring IELS

- Eesti 5-aastastel lastel olid võrreldes Inglismaa ja Ameerika Ühendriikide eakaaslastega kõrgemad eneseregulatsiooni ja sotsiaal-emotsionaalsete oskuste tulemused, üldoskuste hea arengutase on eelduseks teiste oskuste edasisele arengule.
- **OECD rahvusvaheline uuring International Early Learning and Child Well-being Study** andis vajalikku sisendit riikliku õppekava arendamiseks ning lapse arengu hindamisvahendi väljatöötamiseks.
- Uuring viidi läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi, SA Innove ja Tallinna Ülikooli koostöös ning uuringu tulemustega saab tutvuda lähemalt - <https://www.innove.ee/uuringud/iels-uuring/>

Euroopa Nõukogu soovitused (1)

- Tagada, et kõikidel peredel, kes soovivad, on **juurdepääs taskukohasele ja kvaliteetsele alusharidusele**;
- **osutada kaasavat alusharidust** kõikidele lastele, sealhulgas erineva tausta ja toevajadustega lastele; tugevdada ennetusmeetmeid, probleemide varajast tuvastamist ja asjakohaseid teenuseid tugevajavate laste ja nende perekondade jaoks;
- **toetada kõiki lapsi õppekeele omandamisel**, võttes samas arvesse ja väärtustades ka lapse esimest keelt; võimaluste loomine mitmekeelsete alusharidusprogrammide rakendamiseks, milles võetakse arvesse ka kahe-/mitmekeelsete laste vajadusi;

Euroopa Nõukogu 23. mai 2019 soovitus kõrge kvaliteediga alusharidus- ja lapsehoiusteemide kohta

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7976-2019-INIT/en/pdf>

Euroopa Nõukogu soovitused (2)

- **saavutada lasteaia töötajate hulgas parem sooline tasakaal ja luua abiõpetajatele võimalused professionaalsuse parandamiseks;**
- **võimaldada lasteaia töötajatele pädevus tulla toime erineva tausta ja erivajadustega,** sealhulgas puuetega laste konkreetsete vajadustega ning valmistada töötajaid ette tööks mitmesuguste rühmadega;
- **edendada laste osalemist, algatusvõimet, probleemide lahendamist ja loovust** ning innustada põhjendamisel, uurimisel ja koostööl põhinevate õppimisharjumuste kujundamist; edendada empaatiavõimet, kaastunnet, vastastikust lugupidamist ja teadlikkust võrdõiguslikkusest ja mitmekesisusest.

Euroopa Nõukogu 23. mai 2019 soovitus kõrge kvaliteediga alusharidus- ja lapsehoiusteemide kohta <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7976-2019-INIT/en/pdf>

Alushariduse ja lapsehoiu ELi kvaliteediraamistik

Euroopa Komisjon (2014) Alushariduse ja lapsehoiu kvaliteediraamistiku peamised põhimõtted

https://www.hm.ee/sites/default/files/euroopa_komisjoni_alushariduse_ja_lapsehoiu_kvaliteediraamistik.pdf

Alushariduse sõnumid 2020/2021

- Lasteaedade ja hoidude töökorraldus koroonaviiruse leviku tingimustes
- Valmimas on alushariduse seaduse eelnõu
- Kvaliteetne eesti keele õpe alushariduses

https://www.hm.ee/sites/default/files/htm_koolialgusep akett_a4_2020-2021_viimane.pdf

Lasteaedade professionaalsus kriisiga hakkama saamisel

- Tunnustame lasteaedade ja -hoidude toimetulekut ja professionaalsust laste kasvamise ja arengu toetamisel, riskikavade koostamisel ning koroonaviiruse leviku ohjeldamisel.
- Lasteasutuste meeskonnad on läbi mõtestanud, kuidas tagada lasteaia töötajate ohutu töökorraldus, korraldada õppe- ja kasvatustegevust kontaktset ja distantsilt.
- Samuti, kuidas võtta lapsi lasteaeda võimalikult turvaliselt ning toetada peresid.

Lasteaedade ja -hoidude töökorralduse üle otsustab pidaja

- Lasteaia direktor leiab koostöös omavalitsusega optimaalseima lahenduse koroonaviiruse leviku tingimustes.
- Lasteaiaõpetajal või lapsehoidjal on õigus ja kohustus haigusnähtudega lapsi ja vanemaid lasteaeda mitte lubada.
- Lastel kulgeb COVID-19 reeglina väga kergelt ning seetõttu tuleb laste tervise jälgimisel ja haigustunnuste tuvastamisel olla tähelepanelik.
- Lasteaedade sulgemisel on suur mõju üldisele elukorraldusele, mistõttu on oluline tagada lasteaedade ja -hoidude lahtiolek ka viiruse leviku kasvades.

Valmimas on alushariduse seaduse eelnõu (1)

- Uus seadus muudab alushariduse korralduse süsteemi sidusamaks, et toetada kõigi laste koolivalmidust.
- Eelkooliealistele lastele on suunatud nii lasteaiad kui ka lapsehoiud, millele on erinevad nõuded ja eesmärgid. Sageli pole vanematele selge, millisel tasemel haridust lasteaias või lapsehoiuis on võimalik omandada.
- Lapsevanematel on ootus kvaliteetsema alushariduse kättesaadavusele ja laste sujuvale üleminekule lasteaiast kooli.

Valmimas on alushariduse seaduse eelnõu (2)

Uues alushariduse seaduses on fookus

- kõigi laste, sh koduste laste, alushariduse toetamisel;
- lapsevanemate nõustamisel enne kooli;
- lasteaiaakoha saamise lihtsustamisel;
- pere, kohaliku omavalitsuse ja lasteaia ühtsel vastutusel alushariduse toetamisel;
- õpetajate ja abiõpetajate ning lasteaiajuhtide professionaalsusel;
- tugimeetmete korraldusel ning õpi- ja kasvukeskkonnal;
- lasteaedade ja lapsehoidude ning munitsipaal- ja eralasteaedade nõuete ühtlustamisel.

Kvaliteetne eesti keele õpe

- 2018/2019 alustati pilootprogrammiga „Professionaalne eestikeelne õpetaja igas vene õppekeelega lasteaiarühmas“ 10 Tallinna ja 11 Ida-Virumaa lasteaia 53 rühmas. KOVid said riikliku toetuse 53 eestikeelse õpetaja tööjõu- ja koolituskuludeks ning õppevahenditeks.
- Septembrist 2019 toetati koostöös Tallinna Ülikooliga 30 lisarühma osalemist koolitustes.
- Riik jätkab programmi laienemise toetamist alates 2020/2021 50-s uues lasteaiarühmas.
- Riik toetab kõiki muu õppekeelega, keelekümblust ja eesti keele kui teise keele tugiõpet võimaldavaid 3 – 7-aastaste laste lasteaiarühmi eesti keele õppe korraldamisel ja õppevahendite soetamisel.

Lasteekraani koduõppe portaal

- Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Rahvusringhäälingu eestvedamisel on loodud kodus õppivatele lastele ja peredele <https://lasteekraan.err.ee/> lehel koduõppe keskkond, et pakkuda koolieelikute ja algklasside õpilaste lapsevanematele ja õpetajatele ideid õppe- ja kasvatustegevusteks.
- Koduõppe alajaotusesse on koondatud eesti keele, matemaatika, muusika, liikumise, kunsti, mängu, lastega kodus tegutsemist ja maailma tundma õppimist innustavad õppevideod ja -materjalid.

Eralasteaedade ja lapsehoidude toetamine

Haridus- ja Teadusministeerium eraldanud eralapsehoidudele ja -lasteaedadele riiklikku toetust kriisi leevenduseks 406 038 euro ulatuses.

Koolieelse lasteasutuse õpetaja kompetentsimudel

360 kraadi tagasiside metoodika

- Kompetentsimudel on loodud koolieelse lasteasutuse õpetajale kutsestandardi tase 6 alusel.
- Õpetaja kutset taotletakse ja uuendatakse kutsestandardi alusel õpetaja eneseanalüüsile ja portfoolioteetudes.
- Kompetentsimudel võimaldab hinnata õpetaja igapäevast tegelikku tegutsemist, käitumist ja hoiakuid 360 kraadi tagasiside meetodil.
- Lisaks enesehindamisele annavad tagasisidet tema juht, kolleegid ja lapsevanemad.

<https://www.innove.ee/opetaja-ja-koolijuhi-areng/opetajale/opetaja-kompetentsimudel/>

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Edukat õppeaastat!